

KOLMAS LUKU

Maailman ääniä

Vuonna 1969 tehdyn tutkimuksen mukaan lyhytaaltolähetyksiin tarvittavat laitteet oli 182 maassa, ja toiminnassa oli noin 1075 eri asemaa. Luonnollisestikaan eivät näistä lyhytaaltoasemista kaikki ole kansainvälisiä yleisradioasemia, vaikka enemmistö epäilemättä onkin kiinnostunut kansakuntansa tai sen poliittisen filosofian tunnetuksi tekemisestä maan rajojen ulkopuolella.

Monen kansainvälisen radioaseman historia on mielenkiintoinen; seuraava luku on pikakatsaus 17 erilaisen aseman taustaan.

The Voice of America

VoA, kuten nimi yleisesti lyhennetään, on *United States Information Agency*n (Yhdysvaltain Tiedotustoimiston) radioasema. VoA:n ensiesiintyminen tapahtui

Pohjois-Afrikan rannikolta toisen maailmansodan loppuvaiheissa. Noiden aikojen jäänteenä on VoA:lla vieläkin toiminnassa oleva releasema Tangerissa Marokossa.

VoA Tangier, jonka lähetykset nykyään suunnataan Keski-Itään, sijaitsi alunperin Kansainvälisellä vyöhykkeellä, Tangerin osalla, joka kerran oli suurvaltojen yhteisessä hallinnassa. Tuolloin VoA Tangier oli vain yksi ei-marokkolainen yleisradioasema monien muiden joukossa. Vuonna 1960 Kansainvälinen vyöhyke yhdistettiin jälleen Marokon kuningaskuntaan, ja kaikki itsenäiset radioasemat (jotka olivat enimmäkseen kristillisiä lähetystyötä tekeviä radioasemia) suljettiin muhametti-laisen Marokon hallituksen määräyksestä.

Maksamalla Marokon hallitukselle suuruudeltaan tuntematonta vuosivuokraa VoA Tangier on saanut jatkaa toimintaansa.

Tämä releasema on kuitenkin menettänyt suuresti merkitystään sitä mukaa kuin strategisen propagandan painopiste on siirtynyt Euroopan alueelta liittoutumattomiin Afrikan, Aasian ja Latinalaisen Amerikan maihin.

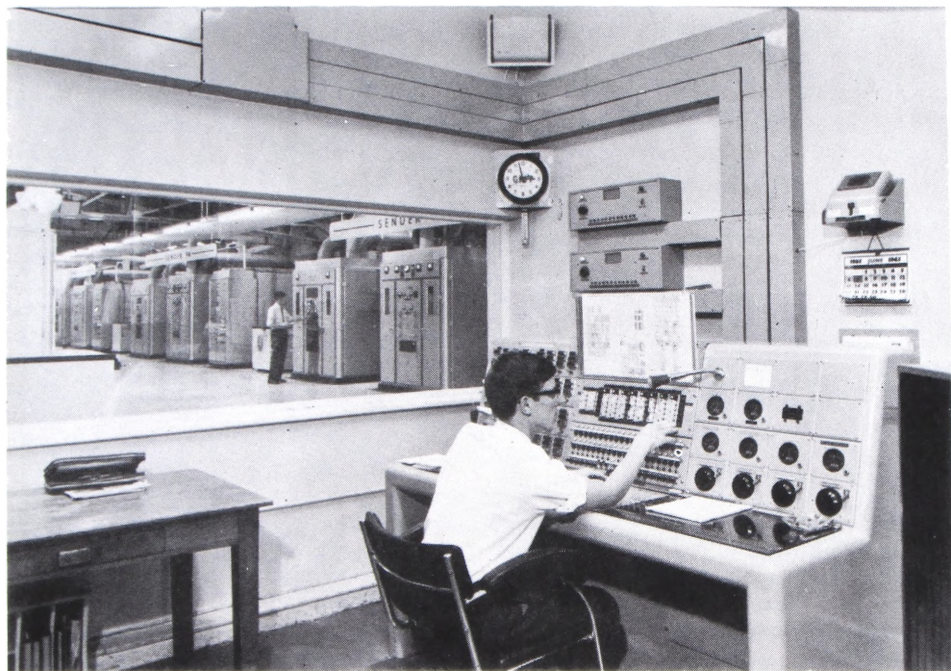
Välttääkseen sekaantumista sen maan sisäisiin asioihin, jonka maaperällä asema sijaitsee, VoA ei käytä Tangerin releasemaansa arabiankielisten ohjelmien lähettämiseen. Ne saadaan kuitenkin melko tehokkaasti suunnatuiksi Lähi- ja Keski-Itään tukikohdasta keskiseltä Välimereltä – Rhodoksen saarelta Kreikan Dodekanesias-ta. Tämä releasema oli vielä melko äskettäin sijoitettuna laivaan, USS Courieriin, joka nyttemmin on palannut takaisin Yhdysvaltoihin uudelleen varustettavaksi. Se on valmiina purjehtimaan lyhyellä varoitus-

ajalla mille tahansa tulevalle kriisialueelle. Rhodoksen releasema on nykyään kuivalla maalla. VoA:n toinen Balkanin-releasema on pohjoiskreikkalaisessa Thessaloniken kaupungissa. Tämä asema suuntaa lähettyksensä Bulgariaan, Albaniaan, Unkariin ja muihin naapurimaihin. Samalla se toimii myös Kreikan kotimaisen radioyhtiön, Hellenic National Broadcasting Instituten, releasemana, koska tältä yhtiöltä puuttuu suurtehoisten kotimaanasetien verkosto ja koska sillä olisi muuten suuria vaikeuksia saada lähetyksensä kuuluviin kaikissa Kreikan osissa. VoA:lla on rakenteilla myös uusi releasema Kavallassa. Oletettavasti sitä tullaan käyttämään VoA:n ohjelmien lähettämiseen Afrikkaan, Keski-Eurooppaan ja Lähi-Itään.

Toinen eurooppalainen VoA:n tukikoh-

Voice of American Rhodoksella sijaitsevan releaseman 50 kilovatin lähettimiä käytetään etupäässä 25 ja 41 metrin kaistoilla. Kuvassa keskellä mahtava antenni, jolla vastaanotetaan amerikkalaisia uutisia ja poliittisia kommentteja releoitaviksi edelleen englanniksi, arabiaksi ja turkiksi.

BBC on antanut VoA:n käyttöön lähetinkalustoa Wooffertonissa Englannissa, jotta tämä voisi paremmin saavuttaa itäeurooppalaiset kuuntelijansa. Päivittäin on käytössä useita 250 kilovatin Marconi-lähettimiä.

ta on Münchenissä Länsi-Saksassa. Tätä ei pidä sekoittaa Radio Free Europeen tai Radio Libertyyn, joiden molempien päämajat myös on Münchenissä. Kylmän sodan päivinä VoA:n Münchenistudiot tuottivat ohjelmia monilla Itä-Euroopan kielillä, mutta nykyään kaikki nämä ohjelmat valmistetaan Washingtonissa. VoA:lla on käytössään lähettimiä myös Wooffertonissa Englannissa. BBC on asettanut ne VoA:n käytettäväksi.

Afrikkaan suunnattujen yleisradiolähetysten kasvava merkitys teki tarpeelliseksi tärkeän VoA:n releaseman perustamisen Liberian pääkaupungin Monrovia ulkopuolelle. Tätä asemaa käytetään ohjelmien lähettämiseen myös eteläisen Atlantin yli Brasiliaan.

Eräät VoA:n afrikkalaisista ohjelmista, mukaanlukien englannin- ja ranskankieliset, ovat onnistuneet tavoittamaan modernin Afrikan mielialan. Näillä ohjelmilla on laaja kuuntelijakunta, joka kuuntelee ohjelmia halvoilla transistorivastaanottimillaan. Eriytyisen suosittuja ovat toivekonsertit. Kiitos VoA:n Monrovia-releaseman ja BBC:n Ascensionin-releaseman länsi pystyy nykyään kilpailemaan kommunistimaiden voimakkaiden Afrikkaan suunnattujen lähetysten kanssa, jotka tapahtuvat sellaisilla kielillä kuin suaheli, lingala, malagasi, hausa, somali ja bambara.

Toinen VoA:n releasema, joka on yhteistoiminnassa kansallisen yleisradioyhtiön kanssa, on VoA:n Colombon-asema. Sillä on yhteyksiä Radio Ceyloniin, joka on

kaupallinen Intiaan, Pakistaniin ja Burmaan lähetyksensä suuntaava voimakas asema. Idempänä toimii Free Asia Radio Station, miljoonan vatin asema, joka on USIA:n (United States Information Agency) rakennuttama, mutta Thaimaan hallituksen nimellisesti hallitsema. Se toimii keskiaalloilla tavoittaakseen ne Kaakkois-Aasian kuuntelijat, joilla ei ole laitteita lyhytaaltokuunteluun. Bangkokin releaseman on ilmoitettu maksaneen yli miljoona dollaria, mutta se myytiin Thaimaan hallitukselle 5 sentillä! Thaimaan hallitus huolehtii osasta päivittäistä ohjelmatuotantoa, ja jäljelle jäävänä aikana (ainoastaan iltatunteina paikallista aikaa) ohjelmisto koostuu VoA:n ohjelmien uusintalähetyksistä englannin, indonesian, laosin sekä muilla alueen kielillä.

Etelä-Kiinan meren toisella puolella sijaitsee kolme tärkeätä relälähetintä, joista yksi on Bangkokin tapaan miljoonan vatin keskiaaltolähetin. Nämä ovat Malolosin, Poron ja Tinangin releasemat, joita käytetään ohjelmien lähettämiseen kiinaksi, vietnamiksi ja muilla kielillä. VoA on asettanut yhden lähettimistä myös kansallisen PBS:n, Philippine Broadcasting Service, käyttöön.

Täältä pohjoiseen Nahassa Okinawalla sijaitsee kolmas megavatin (= miljoonan vatin) keskiaaltolähetin sekä lyhytaaltolähettimien patteristo. Tämän releaseman tulevaisuus sen jälkeen, kun Riukiusaaret on palautettu Japanin hallintaan, ei ole täysin selvä, mutta kun Japani toisaalta sallii amerikkalaisen Far East Networkin, FEN:n, toiminnan monissa Japanin kaupungeissa sekä amerikkalaiset tukikohdat maassa, ennakkotapausta ei ole.

VoA:n tärkein lähetin keskus itärannikolla sijaitsee Pohjois-Carolinassa pientä Greenvillen kaupunkia ympäröivällä suoalueella. Washingtonin studioissa tuotetut ohjelmat releoidaan sinne kaapeliteitse ja mikroaaltolinkkien avulla. Kun Greenvillen keskus otettiin käyttöön, useat muut itärannikon pienemmät lyhytaaltolähetimet suljettiin. Ainoa toinen itärannikon lähetin, joka vielä on toiminnassa, sijaitsee Ohiossa, tarkemmin sanoen Bethanyssa

Cincinnatiin ulkopuolella. Tätä laitteistoa käytetään nykyään pääasiassa AFRTS:n (Armed Forces Radio and Television Service) lähetyksiin ja releoimaan espanjankielisiä lähetyksiä YK:n istunnoista Keski- ja Etelä-Amerikkaan.

Länsirannikolla ovat Delano, Kalifornian viinialueen sydämessä, ja Dixon, sekin Kaliforniassa, Aasiaan ja lounaiselle Tyynelimerelle lähettävien lähettimien sijaintipaikkoina. Havaijilla Honolulu ulkopuolella on releasema, mutta tätä kirjoitettaessa se ei ole käytössä mutta kylläkin käyttövalmiina. Tämä asema on toiminnassa vain lyhyitä ajanjaksoja kerrallaan pelkästään lähettimien huolto- ja mittauksia varten. Varsinaisiin lähetyksiin sitä käytetään vain yhteyden katketessa Aasian releasemiin. Vähäisen ja epäsäännöllisen lähetyksensä vuoksi Honolulu releaseman kuuleminen on vaikeata DX-kuuntelijoille eri puolilla maailmaa.

VoA:n ohjelmat ovat yleensä suhteellisen totuudenmukaisia ja vilpittömiä, vaikkakin sen monet Kongressissa olevat arvostelijat väittävät, että siltä puuttuu kommunistimaiden kyky tehokkaasiin propagandaoperaatioihin.

Epäilemättä onnistunein ohjelma, jota VoA:n kautta lähetetään, on "Music U.S.A.", johon sisältyy "Jazz Hour". Kummassakin on isäntänä Willis Conover. Hän puhuu huolellisesti ääntäen yksinkertaista englantia, joka on suunniteltu huomioon ottaen vain vähän kieltä taitavat kuuntelijat. Kommunistimaissa innokkaat ihailijat usein nauhoittivat ohjelman musiikkia. Näissä ja monissa muissa maissa Willis Conoverin ääni on todellakin heidän ensimmäinen kosketuksensa englannin kieleen. Monen amerikkalaisen turistin korvaan on Punaisella torilla kuiskittu "This is Willis Conover, Music U.S.A.", millä venäläiset vastaan tulijat, jotka eivät enempää englantia ole osanneet, ovat halunneet osoittaa arvontaan tälle kuuluisalle ja suosituille jazz-ohjelmalle.

Toinen poikkeuksellisen suosittu englanninkielinen ohjelma on "Breakfast Show". Se on yritys sovittaa amerikkalaisen kotimaanradion vapaa tyyli kansainvälisille

Eräs erikoisimpia lyhytaalto-ohjelmia on VoA:n "Breakfast Show", jossa isännöivät Phil Irwin ja Albert Johnson. Jonathan Ustin on tässä arpomassa levykokoelmien voittajia kilpailussa, joka oli tarkoitettu ulkomaisille kuuntelijoille.

yleisradiokaistoille. Iskelmät vuorottelevat haastattelujen, uutisvälähdysten, tieteellisten aiheiden, amerikkalaista elämää käsittelevien terävien kysymys- ja vastaustuokioiden yms. kanssa, ja tarkoituksena on ollut luoda VoA:lle tunnusomainen, rattoisa tunnelma.

Viime vuosien aikana VoA on oppinut, ettei se pysty kilpailemaan kansainvälisenä radioyhtiönä yrittämällä jäljitellä BBC:n ohjelmakokoomusta hienostuneempine ohjelmineen, pitempine ja perusteellisempine uutislähetyksineen, pitkäähköine huvinäytelmineen ja urheiluselostuksineen. VoA on hyvin viisaasti päättänyt heijastaa amerikkalaisen elämäntyylin vilkasta luonnetta ja tavallaan käyttänyt amerikkalaista kotimaanradiota inspiraatiolähteenään.

Voice of the Andes

Korkealla Andien vuoristossa Etelä-Amerikassa, Ecuadorin tasavallan pääkau-

pungin Quiton lähellä Pifossa toimii HCJB, The Voice of the Andes (Andien Ääni). Se on vanhin ja tunnetuin uskonnollisista kansainvälisistä yleisradioasemista lyhytaalloilla. Varsinkin monille amerikkalaisille lyhytaaltokuuntelijoille HCJB on heidän ensimmäinen DX-saavutuksensa ja Box 691, Quito, Ecuador osoite, johon ensimmäinen kuunteluraportti lähetetään. Tämä asema on ollut DX-kuuntelijoiden ystävä jo vuosien ajan, ja sillä on jatkuvasti laaja erilaisten QSL-korttien valikoima, minkä lisäksi se muistaa kuuntelijoitaan monin lahjoin ja palkinnoin. HCJB lähettää myös mielenkiintoista viikottaista DX-ohjelmaa lyhytaaltokuuntelijoille.

Tätä kirjoitettaessa HCJB lähettää 12 eri kielellä, mutta lisää on suunnitelmassa, kunhan parhaillaan asennettava uusi RCA:n lähetinkalusto saadaan toimintaan. Mainittakoon, että HCJB:n skandinaavisissa ohjelmissa on silloin tällöin ollut myös suomenkielisiä lähetyksiä.

HCJB:n toiminta rahoitetaan lahjoituksin, joita saadaan yksityishenkilöiltä ja kirkon ryhmittä. Aseman viralliset ecuadorilaiset kutsukirjaimet HCJB on tulluttu lauseeksi ”Heralding Christ Jesus’ Blessings” (ja espanjaksi ”Hoy Christo Jesus Bendice”), jonka voisi vapaasti suomentaa ”Jeesuksen Kristuksen Siunausten Sanansaattajaksi”. Päinvastoin kuin eräät muut uskonnolliset radioasemat, jotka toimivat enimmäkseen tai jopa kokonaankin edeltäkäsien nauhoitettujen ohjelmien ja vaihto-ohjelmien varassa, HCJB valmistaa itse useimmat ohjelmansa ja pystyy saamaan päivittäisiin ohjelmiinsa hieman ecuadorilaisen ilmapiirinsä tuntua. HCJB onkin monien sellaisten lyhytaaltokuuntelijoiden suosikkiasema, jotka muuten eivät kuunteleisi uskonnollista radioasemaa. Tämä suosikkiasema on tulosta 40 vuoden kokemuksesta yleisradiotoiminnasta ja tekniikasta, jota muidenkin uskonnollisten asemien ja eräiden valtiojohtoisten radioyhtiöiden kannattaisi jäljitellä.

HCJB ansaitsee kuuluisuutta siinäkin mielessä, että juuri se toi kaksielementtisen kvadi-antennin yleisradiomaailman tietoon. Alkuperäisen, lähempänä Quitoa sijainneen lähetinaseman korkeuden (lähes 3000 metriä) vuoksi tarvittiin erikoisantenni staattisten häiriöiden vaimentamiseksi. Sen kehitti Clarence Moore, radioamatööri W9LZX. Kvadi ei ainoastaan vaimentanut staattisia häiriöitä, vaan myös huomattavasti paransi HCJB:n signaalin voimakkuutta. Radioamatöörit olivat innokkaita ottamaan käyttöönsä kvadeja, joista onkin tullut suosittuja antennoja. Niitä käyttävät sekä radioamatöörit että LA-puhelinten omistajat. Mutta aikanaan kvadikin kävi riittämättömäksi HCJB:n tarpeisiin, ja nykyään huolehtivat verhotyypiset antennijärjestelmät voimakkaiden signaalien lähettämisestä.

Radio Australia

Australian Broadcasting Commissionin ulkomaanpalvelun toiminnan ansiosta Radio Australia on tuonut kaukaisen ja eristetyt maan maapallon kaikilla puolilla

asuvien radionkuuntelijoiden kartalle. Tämä ystävällinen radioyhtiö käyttää väliaikamerkkinään soittoirasimuunnelmaa kappaaleesta ”Waltzing Matilda” ja aloittaa kaikki lähetyksensä kookaburra-linnun naurulla. Radio Australian kirjelaatikkotuokiot ovat hyvin suosittuja, ja viime vuosina Radio Australia on tavoitellut – ja saavuttanutkin – maineen arvovaltaisena Kaakkois-Aasiaa koskevien uutisten lähteenä. Kuten Radio Havanalla on myös Radio Australialla säännöllisiä ranskankielisiä ohjelmia. Koska tässä maailmankolkassa ei ranskankielisiä ohjelmia muutoin kuulisi millään mainittavalla voimakkuudella, nämä ohjelmat ovat saavuttaneet suurta vastakaikua sellaisissa perinteellisesti ranskankielisissä maissa kuin Kambodzassa, Laosissa ja Vietnamsissa sekä ranskan kielen opiskelijoiden keskuudessa muissa maissa.

Toiminnan tärkein vieras kieli on kuitenkin indonesia. Indonesia on maa, jossa kaikki yleisradiotoiminta tapahtuu lyhytaalloilla ja jossa tavallinenkin kuuntelija virittää vastaanottimensa samoille

Radio Australian kookaburra-lintu.

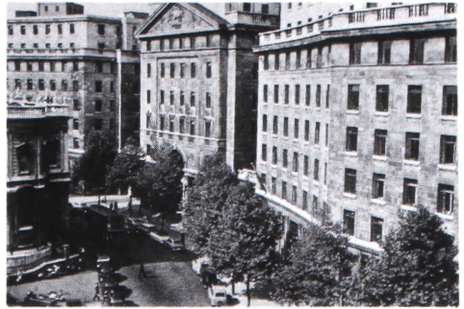
taajuuksille ja samoille kaistoille, kuin ulkomainen kuuntelija ja samoille, millä ulkomaiset radioyhtiötkin toimivat. Tästä syystä Radio Australialla on piilevää kuuntelijakuntaa myös pohjoisessa naapurissaan. Radio Australian kiinnostus ja uskollisuus tätä kuuntelijakuntaa kohtaan on kehittynyt edelleen eräänä tuloksena niistä suurta vastakaikua saavuttaneista toivemusiikkiohjelmista, joita indonesiankielisen toimituksen pääasiassa indonesialaisista koostuva kuuluttajakunta esittää.

Radio Australia otti äskettäin käyttöön uuden lähetinaseman Darwinissa Australian Pohjoisterritoriassa, ja sen suurtehoiset lähettimet mahdollistavat hyvän kuuluvuuden matalilla taajuuksilla Kaakkois-Aasiassa, kun taas korkeammilla taajuuksilla tapahtuvat lähetykset tulevat edelleenkin Sheparntonista Victorian osavaltiosta.

Lyhytaaltokuuntelijoiden keskuudessa suoritetuissa suosikkiaänestyksissä Radio Australia on usein sijoittunut korkeimmille sijoille. Sen ohjelmat ovat vapautuneita ja avosydämiisiä eikä niistä koskaan puutu humaaneja piirteitä; kevyttä ja klassista musiikkia on enemmän kuin useimmilla muilla kansainvälisillä radioyhtiöillä. Tämä yhdistyneenä voimaperäiseen ja ennakkoluulottomaan uutispalveluun Aasian ja Oseanian tapahtumista on tehnyt Radio Australiasta yhden maailman suurista radioasemista. Sen viikottainen DX-ohjelma, joka pohjautuu Australian, Uuden Seelannin, Ceylonin, Pakistanin ja Japanin lyhytaaltokuuntelijoilta saatuun aineistoon, on saavuttanut ansaitusti laajan kuuntelijakunnan lyhytaaltokuuntelijoiden keskuudessa.

British Broadcasting Corporation

British Broadcasting Corporation (BBC) on itsenäinen 12-miehisen hallintoneuvoston valvoma yhtiö Isossa Britanniassa. BBC:n puolueettomuus, jota sen monet arvostelijat iivaavat, on varmistettu siten, että sen hallintoneuvosto on koottu eri poliittisten puolueiden, järjestöjen, ammattiliittojen jne. edustajista. Vaikkakin maan hallitus päättää, millä kielillä ohjelmaa

BBC:n toimitalo Bush House Lontoossa.

lähetetään ja mikä on päivittäinen lähetystuntien määrä, ohjelmien sisällön suunnittelu ja muu päivittäinen toiminta eivät ole hallituksen suoranaisen valvonnan alaisia.

"BBC World Service", joka nykyään lähettää ohjelmiaan englantia puhuville ihmisille eri puolille maapalloa, ei enää pyri toimimaan pelkästään niiden tarpeita silmälläpitäen, joilla on läheisiä siteitä Britanniaan. Alunperin se perustettiin nimellä "Empire Service" pitämään yhteyttä dominioihin ja brittiläisiin ulkomailla asuviin siirtolaisiin. Uusien aikojen merkkinä ohjelmien nimiä muutettiin 1960-luvun alussa siten, että "General Overseas Servicestä" tuli "BBC World Service", ja että uutisten jälkeen useita kertoja päivässä lähetetty "Home News From Britain" sai puolueettomamman nimen "News About Britain".

Uutiset ovat BBC:n päätuote, ja useimmat kansainvälisten lyhytaaltoasemien kuuntelijat pitävät BBC:tä maailman arvovaltaisimpana uutislähteenä. Itse asiassa BBC:n uutislähetystyksiä releoivat monet ulkomaisetkin yhtiöt ei ainoastaan brittiläisissä siirtomaissa, vaan myös maissa, jotka ovat olleet vapaana brittien hallinnosta jo vuosia. Näihin kuuluvat Kanada, Australia, Ceylon ja Uusi Seelanti sekä lisäksi sellaisia, jotka eivät ole koskaan olleet brittien hallinnassa, kuten Liberia. BBC arvioi, että 50 maassa jälleenlähetetään joitakin BBC:n

BBC:n "Pop Session" ohjelman kuuluttaja Pat Doody. Tämä suosittu ohjelma sisältyy BBC:n World Serviceen.

ohjelmia joka päivä. BBC:n ohjelmalvelu välittää nauhoitettuja ohjelmia vieläkin suuremmalle määrälle yleisradioyhtiöitä.

BBC World Service suunnataan päivittäin kuuntelijoille kaikkiin maailman kolkkiin ja joillekin maantieteellisille alueille se lisäksi lähetetään parhaimpina kuunteluaikoina. Lähettimien (68 kpl) ja käytössä olevien taajuuksien suuren lukumäärän ja sen ansiosta, että lähetykset tapahtuvat usealta eri releasemalta – Ascensionilta, Kyprokselta ja Malesiasta – on jopa kokemattomankin lyhytaaltokuuntelijan mahdollista löytää "World Service" ja kuunnella sitä mihin tahansa vuorokauden aikaan.

World Service sisältää myös monia kiinnostavia ohjelmia kuten näytelmiä, sävelparaateja, tietokilpailuja ja kommentaareja. Koska BBC:llä on (propagandan

puuttuessa) käytettävissään enemmän lähetysaikaa kuin tavallisella kansainvälisellä asemalla, se tuottaa useammin ja pitempiä otsikko-ohjelmia kuin useimmat ulkomaan-ohjelmia lähettävät yhtiöt, joilla tavallisesti on lähetettävänään melko lyhyitä puolen tunnin tai tunnin mittaisia erillisiä ohjelmia eri kohdealueille. Näillä muilla yhtiöillä on taipumus toistaa samaa perusmateriaalia (vain uutisia vaihtamalla) läpi koko vuorokauden.

BBC:llä on kuten useimmilla muillakin suurilla kansainvälisillä radioyhtiöillä laaja vieraiden kielten lähetysohjelma pääpainon ollessa arabiaissa ja Itä-Euroopan kielissä. Vuosien 1968–69 aikana oli BBC:llä lähetyskiä kaikkiaan 39 eri kielellä, mm. suomeksi. BBC:n Euroopan ohjelman (BBC Europen) toimituksessa arvioidaan, että noin neljännes Itä-Saksan ja Jugoslavian väestöstä kuuntelee säännöllisesti lähetyskiä Lontoosta. BBC:n venäjänkieliset ohjelmat ovat myös – ajoittaisesta häirinnästä huolimatta – hyvin suosittuja, ja kirjeitä saadaan kuuntelijoilta Neuvostoliiton kaikista osista.

Arabimaissa valtiotieteiden opiskelija kuuntelee ja tekee huolellisia vertailuja BBC:n ja Kairon Radion uutislähetysten välillä. BBC on säilyttänyt maineensa tarkkuudesta ja puolueettomuudesta vuosien kuluessa. Milloin puolueettomissa maissa esiintyy mielipide-eroja siitä, mitä on kulttu BBC:stä ja mitä on kulttu Moskovan Radiosta, melkein poikkeuksetta BBC:tä pidetään uskottavimpana.

Päinvastoin kuin Moskovan Radio ja eräät muut yhtiöt Rautaesiripun takana BBC kuuluttaa kulloisenkin lähettimen sijaintipaikan. Esimerkiksi Limassolissa Kyproksella sijaitseva releasema kuuluttaa "British Relay Station East in the Mediterranean", kun taas Ascensionin saarella sijaitseva asema identifioi "BBC Atlantic Relay Station".

Radio Cairo

Vaatimattomasta alustaan kuningas Farukin aikana Kairon Radio kohosi Gamal Nasserin aikana nopeasti johtavaan asemaan

Lähi-Idässä. Kairon Radio, jonka arabiankielistä pääohjelmaa lähetetään naapurimaihin nimellä ("Saut 'ul Arab") Arabien ääni, oli pitkään ainoa suurtehoinen arabihallituksen käytössä oleva radioasema. Lähi-Idän rikkaat öljyvaltiot ovat nyttemmin kuitenkin huomanneet suurtehoisissa lyhytaaltoasemissa uuden leikkikalun, ja niinpä kuuntelija voi kuulla lähetyksiä sellaisista maista kuin Saudi Arabiasta, Libanonista, Kuwaitista, Syyriasta jne., joissa yleisradio-toiminnan aikaisemmissa vaiheissa oli vain pieniä sisäisiä radioasemia.

Kairon Radio inspiroi satoja tuhansia arabikuuntelijoita, vaikka sen kaunopuheisuus onkin viime vuosina saanut toiston sävyä ja siten menettänyt paljon omaperäisyydestään. Tuhlaileva verovarojen käyttö mahdollistaa kuitenkin jatkuvan monien erilaisten ohjelmien tuotannon ja lähettämisen monilla eri taajuuksilla. On erikois-

ohjelmia Palestiinan pakolaisille, on ohjelmia Sudaniin ja on ohjelmia lukuisilla vierailla kielillä kaukaisiin maihin – erityisesti Etelä-Amerikkaan arabisiirtolaisille.

Kairon Radion ohjelmia on usein lähetetty sellaisten otsikoiden alla, jotka päättyvät sanaan "Ääni". "Vapaan Afrikan Ääni" ohjelmaa lähetettiin suaheliksi ja muillakin kielillä Kairosta Kenian ja Tansanian itsenäisyyttä edeltäneinä vuosina. Nykyään ohjelmat jatkuvat suunnattuina itäiseen, keskiseen ja läntiseen Afrikkaan "Afrikan Äänen" nimellä. Eräs ohjelma on tarkoitettu palvelemaan islaminuskoista lähetystyötä Afrikassa, ja Koraaanin (Qu'ran) luentaa lähetetään melkein ympäri vuorokauden. Eurooppaan tarkoitetut ohjelmat ovat sävyltään paljon keveämpiä länsimaisine iskelmineen ja kurseineen arabien musiikin salaisuksista.

Kairon Radion tyylikästä OSL-kortti, joka tuo mieleen Egyptin menneisyyden.

QSL

教指請敬聽收謝
Thanks for Listening
Comments are welcome

Frequency

7130KC
9655KC
9685KC
9765KC
11725KC
11825KC
11860KC
15125KC
15345KC
17720KC
17780KC
17890KC

Vapaan "Kiinan" Äänen QSL-kortti Taiwanilta.

Voice of Free China

Broadcasting Corporation of China lähettää ulkomaanohjelmia nimellä The Voice of Free China, Vapaan Kiinan Ääni. Sen toiminta on paljon pienempää kuin Radio Pekingin, mutta kuitenkin se lähettää useilla kiinan murteilla ja seitsemällä vieraalla kielellä. Taipeista Taiwanilta se suuntaa ohjelmansa useimpiin maapallon osiin, ja sen englanninkielinen ohjelma "The Dragon Show", jota juontavat Dragon Man (Lohikäärmemies) ja Dragon Lady (Lohikäärmenainen), on säännöllinen ohjelmiston kohokohta niille, jotka voivat kuunnella BCC:tä.

Vaikka lähetyksiä melkein aina häiritäänkin (jopa sen englannin kielisiä lähetyksiä häiritään usein Kiinan mannermaalta käsin), eräät Voice of Free Chinan ohjelmat voidaan tavallisesti kuulla lähes

kaikkialla maapallolla.

BCC:n lähettämiä annetaan myös Radio Libertyyn käyttöön useiksi tunneiksi päivittäin. Niihin aikoihin Radio Liberty lähettää venäjänkielisiä ohjelmia, jotka on nauhoitettu heidän Münchenin studioissaan lähetettäväksi Taipeista Neuvostoliiton Aasianpuoleiseen osaan. Myös näitä ohjelmia häiritään voimakkaasti. Kuuntelijoiden, jotka pystyvät kuulemaan Radio Libertyn lähetyksiä BCC:n välittämänä, tulisi lähettää kuunteluraporttinsa Münchenin päämajaan. Tällöin he saavat QSL:n Taiwanilta tapahtuneiden lähetysten kuuntelemisestaan, tosin Saksan Liittotasavallasta postitettuna.

Deutsche Welle

Voice of Germany, Saksan Ääni, on saksalaisten osavaltioradioyhtiöiden yhteinen ulkomaanpalvelu. Asema on suhteelli-

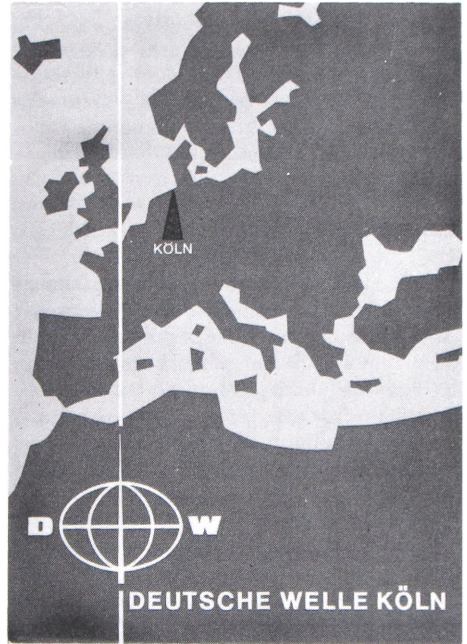
sen uusi tulokas kansainvälisten radioyhtiöiden joukossa. Deutsche Wellen, joka oli täysin vailla mahdollisuuksia toimintaan silloin, kun se perustettiin Saksan sodanjälkeisen jälleerakennuksen vuosina, on täytynyt kasvattaa kuuntelijakuntaansa kilpailemalla sellaisten asemansa vakiinnuttaneiden yhtiöiden kuin VoA:n, BBC:n ja Moskovan Radion kanssa. Nykyään kuitenkin Deutsche Wellen ohjelmia ja jopa sen väliaikamerkkiä kuunnellaan kymmenien tuhansien kuuntelijoiden kaiuttimista maapallon kaikissa kolkissa.

Deutsche Wellellä on täydellinen releasema aivan Afrikan sydämessä, Kigalissa Ruandassa, joka kerran oli saksalainen siirtomaa. Kigalin releasema on kuultavissa kaikkialla suotuisan trooppisen sijaintinsa ansiosta. Varsinaisesti sen tarkoitus on ollut parantaa Deutsche Wellén ohjelmien kuuluvuutta Afrikassa. Toinen Deutsche Wellen releasema suuntaa ohjelmiaan Itä-Eurooppaan Sinesistä Portugalista käyttämällä hyväksi radioaaltojen edullista pimeän vuorokaudenajan etenemistä idän kohdealueelle Euroopan läntisestä reunasta.

Neljäs Deutsche Wellen asema on rakenteilla Maltan saarella. Sen ohjelmatullaan suuntaamaan Afrikkaan ja arabimaihin. Tällöin, tukenaan kolme releasemaa, Deutsche Welle tulee kilpailemaan BBC:n kanssa, jolla on kolme ulkomaista tukikohdetta Malesiassa, Kyproksella ja Ascensionin saarella.

Deutsche Welle on hyvin kuuntelijatietoinen. DW tuottaa monia kiinnostavia julkaisuja ja on kiinnostunut hyvien suhteiden säilyttämisestä kuulijakuntaansa. Eräiden sen julkaisujen DX-toimittaja Gustav Georg Thiele loi SINPO/SINFO-koodin, joka nykyään hyväksytään ja jota suositellaan käytettäväksi kuunteluraporteissa kansainvälisille yleisradioasemille eri puolilla maailmaa.

Kiinnostava lähetyskieli Deutsche Wellen ohjelmistossa on sanskriitti, Intian oppineiden klassinen kieli, "Intian latina", jolla lähetetään kerran kahdessa viikossa. Nämä ohjelmat muistuttavat Friedrich von Schlegelistä, saksalaisesta orientalistista, joka ensimmäisenä toi Intian muinaisen

Deutsche Wellen QSL-kortti.

oppineisuuden yleiseen tietoisuuteen Euroopassa ja oli yksi modernin kielitieteen perustajista. Nämä sanskriitinkieliset lähetykset Euroopan sydäimestä kuuluvat kansainvälisen yleisradiotoiminnan kummallisuuksiin. Näihin voidaan verrata vain Vatikaanin Radion säännöllisiä latinankielisiä uutislähetyskiä, jotka on tarkoitettu Itä-Euroopan katoliselle papistolle.

Deutsche Wellen väliaikamerkki on yksi tunnusomaisimpia radion asteikolla. Se on otettu Beethovenin "Fideliosta", "Es sucht der Bruder sein Brüder", ja soitettu celestalla. Tätä väliaikamerkkiä soitetaan viisi minuuttia ennen jokaista lähetystä.

Kiinnostavimmat Deutsche Wellen ohjelmista ovat kolmen tunnin mittaiset lähetykset, jotka on tarkoitettu saksalaisille siirtolaisille maailman eri osissa, sekä

englanninkielinen ohjelma "Newsfeed", jonka sisältö on tarkoitettu Amerikan kotimaisten keskiaaltoasemien käyttöön. Huomionarvoinen on myös Deutsche Wellen DX-ohjelma lyhytaaltokuuntelijoille, joka esitetään kaksikielisenä saksaksi ja englanniksi.

Radio Voice of the Gospel

Yksi Afrikan mantereen voimakkaimista radioäänistä on uskonnollinen asema Radio Voice of the Gospel, Evankeliumin Ääni. Se toimii Luterilaisen Maailmanliiton alaisuudessa yhteistoiminnassa monen Afrikan ja Aasian maan kirkkojen neuvostojen kanssa. Valitulla toimipaikalla Addis Abeballa Etiopiassa on sikäli ainutlaatuinen etu, että se on jo vanhastaan kristityn kansakunnan pääkaupunki muutoin enimmäkseen ei-kristityn alueen sydämessä.

Vaikka lähetykset tapahtuvat pääasiallisesti Afrikan, Intian ja muun Aasian kielillä sekä arabiaksi, lähetetään myös useita englannin- ja ranskankielisiä ohjelmia. Kaikkia ohjelmia edeltää rummunlyönneistä muodostuva väliaikamerkki, joka perustuu Lutherin virteen "Jumala ompi linnamme". Lisäksi useimpien ohjelmien alussa ja lopussa soitetaan viehättävä "Elisabet-serenadi". Koelähetyksiä on suunnattu myös uusille kohdealueille, ja ne sisältävät tavallisesti Raamatun luentaa.

Kuten amerikkalaisten rahoittamat lähetystyötä tekevät asemat Ecuadorissa, Panamassa, Puerto Ricossa, Hondurasissa, Guatemalassa, Liberiassa ja muuallakin myös Radio Voice of the Gospelin toiminta perustuu avustuksiin ja kirkkokolehteihin. Ne saadaan pääasiallisesti Euroopan luterilaisilta kirkoilta varsinkin Norjasta, Ruotsista ja Saksasta.

Radio Voice of the Gospelin toimitalo Addis Abebassa Etiopiassa.

Radio Moscow

Jo 40 vuotta sitten oli silloin Kominternin äänenä tunnettu Moskovan Radio voimakas lyhytaaltoasema. Tänään Moskovan Radio käytännöllisesti katsoen hallitsee lyhytaaltoja vastaanottimissa eri puolilla maailmaa. Tuo 9-sävelinen tuttu väliaikamerkki on ääni, joka useimmin kuuluu kansainvälisillä lyhytaaltokaistoilla tai niiden läheisyydessä joka täysi ja puoli tunti.

Neuvostoliiton laajuuden johdosta Moskovan Radio saavuttaa kuuntelijansa eri puolilla maapalloa tarvitsematta turvautua releasemiin Afrikassa tai Amerikassa. Neuvostoliiton halki kulkee suuri määrä johdinyhteyksiä, ja niinpä samaa ohjelmaa saatetaan samanaikaisesti lähettää tusinalta eri paikkakunnalta Euroopasta ja Aasiasta.

Moskovan Radion Pohjois-Amerikan-ohjelma, joka on suunnattu itärannikolle ja keskiosiin, lähetetään Moskovasta, Serpuhovista, Riiästä, Minskistä, Kiovesta, Kurskista ja joskus useista muistakin paikoista läntisestä Neuvostoliitosta. Länsirannikon ohjelma taas lähetetään sellaisista paikoista kuin Komsomolskista, Habarovskista ja Nikolaevsk na Amuresta.

Yleisesti ottaen QSL-korteissa ei mainita mitään lähettimien sijaintipaikkoja Moskovan Radion releasemina. Kuitenkin kokenut lyhytaaltokuuntelija saattaa tunnistaa eri lähettimien tunnusomaisen sävyn ja fading-tyylin ja (asemaluetteloiden avulla) päätyä arvaukseen tietyn Moskovan Radion releaseman sijaintipaikasta.

Moskovan Radio lähettää useammilla eri kielillä (yli 65:llä) kuin mikään muu lyhytaaltoasema. Vaikka Moskovan Radio onkin viime vuosina huomattavasti lisännyt Afrikan, Aasian ja Latinalaisen Amerikan ohjelmiaan, se ei kuitenkaan ole lopettanut ohjelmiaan Euroopan kielillä.

Neuvostoliiton ulkomaanlähetysten kiinnostavin ja monimutkaisin piirre on sen tasavalloissa sijaitsevien eri asemien nimellisesti itsenäinen ulkomaantoiminta. Tämä on sopusoinnussa sen periaatteen kanssa, jonka mukaan Ukraina ja Valko-Venäjä ovat Yhdistyneiden Kansakuntien jäseninä. Nä-

mä radioasemat lähettävät ukrainaksi, valkovenäjäksi ja englanniksi ohjelmia entisille kansalaisilleen, jotka nykyään asuvat Pohjois- ja Etelä-Amerikassa sekä Euroopassa.

Kiovan Radion Pohjois-Amerikan-ohjelma lähetetään samojen lähettimien kautta, joita Moskovan Radio käyttää saman alueen ohjelmiinsa. Siksi Kiovan Radiolta saatu QSL ei taaskaan ole varma tae siitä, että todella olisi kuunnellut Ukrainassa sijaitsevaa asemaa. Muita asemia, jotka lähettävät ohjelmia ulkomaisille kuuntelijoille, lähinnä rajan takana asuville rodullisille ja kielellisille sukulaiskansoille, ovat Radio Baku Azerbaidzanissa, Radio Dushanbe Tadziki-tanissa, jota monet iranilaiset pitävät kulttuurinsa perinteellisenä keskuksena ja kielenä puhtaimman muodon kotina, sekä erityisesti Radio Tashkent Uzbekistanin pääkaupungissa Neuvostoliiton Keski-Aasiassa. Radio Tashkent on saavuttanut melko laajan kuuntelijakunnan Intiassa, ja sen englanninkielisiä ohjelmia pitävät kuuntelijat monissa maissa parempina kuin Moskovan Radion ohjelmia.

Radio Japan

Tokiosta lähettää Radio Japan, Nippon Hoso Kyokain (NHK) eli Japanin Yleisradion ulkomaanpalvelu. Asema kutsuu itseään Idän Ääneksi ja lähettää yhä lisääntyvällä määrällä eri kieliä – nykyisin niitä on 23.

Aseman soittorasialla soitettu väliaikamerkki on hyvin tunnusomainen. Tämä väliaikamerkki ja kuulutus "This is Radio Japan" edeltää kaikkia ohjelmia. Radio Japan toimii melko samaan tapaan kuin BBC. Sillä on yleisohjelma (General Service), johon kuuluvat englanninkieliset uutiset joka täysi tunti; ohjelma muuttuu myöhemmin japaninkieliseksi. Kukin ohjelma suunnataan kolmeen eri suuntaan kolmella sopivalla taajuudella kohdealueina kolme maanosaa: Pohjois-Amerikka, Aasia ja Eurooppa. Tämä vastaa BBC:n World Serviceä. Toisaalta asemalla on alueellisia ohjelmia sellaisia kuin Euroopan, Pohjois-

Radio Japanin skandinaavisen osaston henkilökuntaa. Asema lähettää säännöllisesti ruotsiksi, ja on silloin tällöin lähettänyt myös suomenkielisiä erikoisohjelmia.

Amerikan ja Lähi-Idän ohjelma kukin sopivilla kielillä.

Kansainvälisten radioyhtiöiden joukossa monet kuuntelijat pitävät Radio Japania kuuntelijaystävällisimpänä ja myönteisimmin suhtautuvana sekä satunnaista että vakituista kuuntelijaa kohtaan. Radio Japan ymmärtää ja arvostaa lyhytaaltokuuntelijaa erinomaisella tavalla ja tarjoaa näennäisesti rajattoman valikoiman viehättäviä ja taiteellisia QSL-kortteja. Säännöllisille raportojilleen ja kuuluvuudentarkkailijoilleen Radio Japan lähettää pieniä lahja- ja muistoesineitä arvonantonsa osoitukseksi. Myös nämä ovat taide-esineitä kuten perinteellisiä nukkeja, kukkaroita, viuhkoja, taidejäljennöksiä ja monia muita esineitä koristamaan kuuntelijan kotia ja kuuntelunurkkausta.

Radio Havana

Radio Habana Cuba, kuten sen nimi espanjaksi kuuluu, on Paraguayn, Perun ja Ecuadorin peonien suosikkiasemia. Eikä ihme, sillä se on ainoa ulkomainen radioasema, joka lähettää ohjelmia näiden maiden intiaanikielillä – guaraniksi ja ketsuaksi, mikäli ei oteta huomioon satunnaisia Moskovan Radio lähetyksiä. Ei

mikään toinen läntisen pallonpuoliskon radioasema näytä pitävän tarpeellisena näiden ohjelmien kanssa kilpailemista, vaikka Rauhanjoukkojen työntekijät ja muut näillä Andien eristetyillä alueilla elävät kertovat ohjelmien suuresta tehokkuudesta.

Myös toisella kielellä on Radio Havana saavuttanut kilpailun puutteessa laajan kuuntelijakunnan, nimittäin Kuuban pääkaupungissa asuvien haitilaisten pakolaisten kuuluttamalla kreolinkielisillä lähetyksillä. Nämä haitilaiset lukevat runojaan ja puhuvat tyyllillä, joka vetoaa Haitin asukkaisiin. Radio Havanalla on myös hyvin onnistuneita ohjelmia ranskaksi, ja asema on niitä harvoja, joiden ohjelmia voidaan tällä kielellä kuunnella Amerikassa hyvällä voimakkuudella. Ranskankielisillä ohjelmilla on tuhansia kuuntelijoita Haitilla, Martiniquella, Guadeloupeella ja Ranskan Guayanassa. Vaikka Radio Havana lähettääkin vain yhdeksällä kielellä, mikä on hyvin vähän verrattuna muihin suuriin yhtiöihin, se on ilmeisesti valinnut ne kielet hyvin huolellisesti vedotakseen tiettyihin kuuntelijakuntiin, jotka ehkä muuten eivät ohjelmia kuuntelisi. Radio Havanan englanninkieliset lähetykset sisältävät kiinnostavaa ohjelmaa yhdysvaltalaisille kuuntelijoille. Viikottaisen ohjelman kohokohtia on kirjelaatikko-ohjelma "Post Office Box 7026". Monet Radio Havanan englanninkielisistä kuuluttajista ovat kanadalaisia, jotka pystyvät siten ymmärtämään amerikkalaisten kuuntelijoiden mentaliteettia – mikä Radio Pekingiltä ja Radio Tiranalta puuttuu, vain muutamia esimerkkejä mainitakseni.

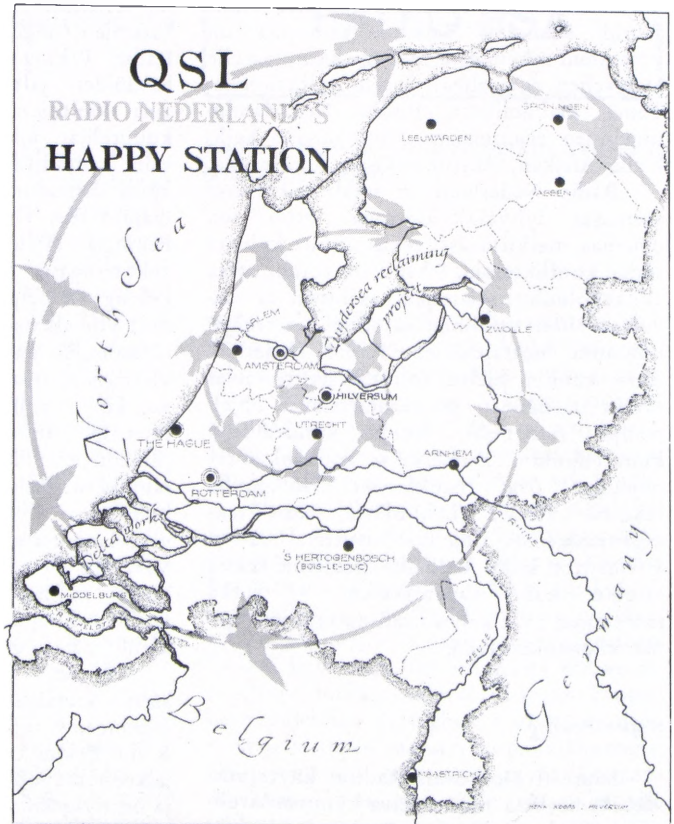
Radio Nederland

Radio Nederland Wereldomroep (vapaaasti käännettynä Alankomaiden Maailmanradio), lyhytaaltotoiminnan edelläkävijä Euroopassa, on Eindhovenissa Hollannissa sijaitsevien Philipsin radiolaboratorioiden sivutuote. Hollantilaisilla on takanaan jatkuvan ulkomaantoiminnan historia, joka alkoi 10 vuotta ennen BBC:n ensimmäisiä ulkomaanohjelmia ja melkein 20 vuotta

ennen Amerikan Ääntä. Ehkä juuri tämän pitkän toimintansa ansiosta Radio Nederlandilla on uskollinen kuuntelijakuntansa ja lyhytaaltotoiminnan alalla panos, joka on täysin epäsuhtainen maan pieneen kokoon nähden.

Kuten aseman nimi oikeutetusti antaa ymmärtää, Radio Nederland on todellinen koko maailman toiminnallaan kattava radioyhtiö. Sen ohjelmat ovat aina olleet kiinnostusta herättäviä, ja niitä lähetetään kaikkiin maanosiin monilla eri kielillä. Viihde sekä Hollantia ja koko Eurooppaakin koskeva informaatio hallitsevat ohjelmien sisältöä mukavan kevyen ja klassisen musiikin ohella. Kuuluisalla "Concertgebouw Orchestra of Amsterdam" orkesterilla on säännölliset konserttinsa ohjelmissa.

Tätä kirjoitettaessa Radio Nederland oli myöskin asema, jolla on pisin yhtäjaksoisesti (40 vuotta) ohjelmistossa ollut radio-ohjelma. Nimellä "Happy Station" (Iloinen Asema) ohjelmaa lähetetään useita kertoja joka sunnuntai Edward Startzin leppoisasti juontaessa. Eddy, kuten hänen monet kuuntelijaystävänsä häntä kutsuvat, on luultavasti maailmanlaajuisesti parhaimmin tunnettu radiopersoonallisuus. Hänen ohjelmaansa on lähetetty kahtena eri versiona: Englanninkielisenä ohjelmana, jossa on lyhyitä ohjelma numeroita sellaisilla kielillä kuin hollanti, ruotsi, ranska, saksa ja italia (sekä satunnaisesti tervehdyksiä kuuntelijoille eksoottisemminkin kielillä), sekä espanjankielisenä ohjelmana, jossa on myös portugalinkielisiä välähdyksiä. Täysin propagandattomana Happy Station-ohjelma

on aina nimensä mukainen iskelmineen, arvausleikkeineen, lyhyine välähdyksineen Hollannista ja tervehdyksineen kuuntelijoille eri puolilla maailmaa. Silloin tällöin on ohjelman aiheena jokin tietty maa, ja silloin soitetaan tämän maan kevyttä musiikkia koko ohjelman ajan. Ohjelman perinteisiä numeroita ovat Eddyn hyvät ja huonot vitsit — joista eräitä hän on kertonut uudelleen ja uudelleen neljän vuosikymmenen ajan — sekä erilaiset Hollannin maaseudulta voimakkaasti tuoksuvat eläinten äänet. Pari vuotta sitten siirtyi Edward Startz eläkkeelle ja hänen tilalleen on tullut Tom Meyer, joka nyt vaalii Happy Stationin yli 40-vuotisia perinteitä.

Radio Nederlandilla on uusi releasema flamingojen saarella Bonairella Alankomaiden Antilleilla. Aluperin ostettiin ohjelma-aikaa samalla saarella toimivalta Trans World Radiolta. Toinen releasema on sitemmin rakennettu Madagaskarin saarelle Malgachen tasavaltaan Intian valtamerelle. Tämä mahdollistaa Radio Nederlandin ohjelmien erinomaisen kuuluvuuden kaikkialla Afrikan, Aasian ja Oseanian alueella.

Radio Nederland on sikäli erikoisessa asemassa lyhytaaltoasemana, ettei sen emämaa merkittävästi sekaantunut kylmän sodan konflikteihin. Siksi se on voinut ottaa ennakkoluulottomamman asenteen ja saavuttaa siten maailmanlaajuisen kuuntelijakuntansa luottamuksen. Radio Nederlandissa kunkin kielen toimitukset toimivat täysin itsenäisesti ja suunnittelevat ohjelmansa vetoamaan kukin kohdealueen kuuntelijoihin. Esimerkiksi arabiankieliset ohjelmat ovat hankkineet Hollannille lukuisia ystäviä Lähi-Idästä, kun taas espanjankieliset ohjelmat nauttivat suurta arvontoa koko Latinalaisessa Amerikassa samoin kuin Espanjassakin — jotka molemmat ovat kansainvälisen radiotoiminnan kilpailukenttänä.

Radio Peking

Suuresti Moskovan Radion käyttämää väliaikamerkkiä muistuttava kymmensävelinen väliaikamerkki on Radio Pekingillä, 38

josta on yhden ainoan vuosikymmenen aikana kehittynyt tärkeä kansainvälinen radioasema. Ohjelmia suunnataan kaikkiin maanosiin yli 40 eri kielellä, ja tuoreet arviot osoittavat, että viikkaimpina aikoina on käytössä yli 40 eri lähetintä, eräät teholtaan jopa 240.000 wattia. Monet näistä lähettimistä ovat neuvostoliittolaista alkuperää ja asennettuja näiden kommunistisuurvaltojen läheisen yhteistyön aikakaudella.

Radio Peking ei kuitenkaan ole mikään häiriötekijä kansainvälisillä yleisradiokais-toilla, sillä Radio Peking toimii — melkein aina — sovittujen kaistojen ulkopuolella. Vaikkakin jollekin alueelle, kuten esimerkiksi Pohjois-Amerikkaan suunnatut lähettykset tapahtuvat kansainvälisten kaistojen puitteisiin mahtuvilla taajuuksilla, lähettykset sellaisille alueille, missä kansainvälisten kaistojen tungos on suurimmillaan ja missä Radio Peking muutoin jäisi paikallisten häiriöiden jalkoihin, tapahtuvat melkein aina kaistojen ulkopuolella. Lyhytaaltokuuntelijat, joiden vastaanottimet kattavat vain kansainväliset kaistat ja jotka eivät viritä vastaanotintaan niiden ulkopuolisille taajuuksille, eivät liiemmästi kuule Radio Pekingiä. Niille, joilla on lyhytaaltoalueet aukottomasti kattava vastaanotin, Radio Peking on helppo asema, jonka voi löytää mitä ylimalkaisimmallakin viritysnupin pyörittämisellä. Tavallisesti se on melkein ainoa yleisradioasema, joka kuuluu sellaisilla asteikon osilla, jotka muutoin ovat täynnään muita kuin yleisradiolähetyksiä (ilmailuviestiliikennettä, telex-lähetyksiä, rannikkoradioliikennettä jne). Eräät asteikon osat, sellaiset kuin esimerkiksi vakiotaajuusasema WWV:n (tarkalleen 15 MHz) ja 19 metrin kaistan alapään (15,1 MHz) välillä, ovat tavallisesti tulvillaan Radio Pekingin ääntä mitä moninaisimmilla kielillä päivän eri aikoihin.

Oltuaan kerran melko kiinnostava asema kiinalaisine musiikkeineen, toiveohjelmineen ja monine kiintoisine ohjelmineen Radio Peking on kulttuurivallankumouksen jälkeen täydellisesti muuttunut hengeltään ja on nykyään erittäin tylsää kuunneltavaa. Näin on erityisesti tavallisen länsimaisen

kuuntelijan kannalta, joka ei ole liiemmästi perehtynyt marxilaiseen ideologiaan. Radio Pekingin ohjelmissa puhuttu englannin kieli on hieman erikoislaatuista. Se on jotenkin liian – jopa luonnottoman – virheetöntä ja täynnään kuluneita yhdeksännentoista vuosisadan lauseparsia, mikä antaa sille dickensiläisen sävyn.

Se, mikä Radio Pekingiltä myös puuttuu, on kiinan kielen oppitunnit ja muu mielikuvituksekaampi ohjelmisto. Ja mikä vieläkin tärkeämpää – joillekin lyhytaaltokuuntelijoille, Radio Peking ei enää näytä tarkistavan kuunteluraporttien paikansapitävyyttä, vaan lähettää kuuntelutodisteita, joissa ei ole mainittu kuunteluaikaa, -päivämäärää tai -taajuutta. Vaikka kuuntelija ei saakaan kunnon QSL-korttia, hän saattaa joutua lopuksi iäkseen painavin propagandapaketein ahdistelluksi, jos vain on koskaan lähettänyt kuunteluraportin Radio Pekingille.

Radio R.S.A.

Radio R.S.A., joka tarkoittaa Radio Republic of South Africaa, Etelä-Afrikan Tasavallan Radiota, on toinen kansainvälinen radioyhtiö, joka on lyhyessä ajassa kasvanut kotimaantoiminnan vähäpätöisestä lisäkkeestä täysimittaiseksi, maailmankuuluksi asemaksi. Radio R.S.A.:lla on lukuisia erikoisohjelmia eri kohdealueille englanniksi, ranskaksi, saksaksi, hollanniksi, afrikaansiksi, suaheliksi ja muilla kielillä.

Radio R.S.A.:n väliaikamerkki on sekoitus vanhaa eteläafrikkalaista kansanlaulua ja paikallisen linnun viserrystä. Sitä pidetään yhtenä kiehtovimmista kansainvälisten radioasemien tunnuksista. Radio R.S.A:n studiot ovat Johannesburgissa, ja lähettimet sijaitsevat Bloemendaalissa, ei kovankaan kaukana.

Käsityksen Radio R.S.A.:n toiminnan laajuudesta voi saada siitä, että sillä on nykyään neljä Yhdysvaltain ja Kanadan neljälle pääaika-tyhkeelle, erikseen suunnattua ohjelmaa, kukin kuunneltavaksi puoli seitsemältä illalla paikallista aikaa.

Tekniikaltaan Radio R.S.A. on hyvin varustettu, ja se on myös organisoinut

Radio RSA:n väliaikamerkin visertää bokmakierie-lintu.

erityisen hyvän lyhytaaltokuuntelijoiden hoitaman kuuluvuudentarkkailutoiminnan, johon osallistuvat kuuntelijat voivat kaukaisista sijaintipaikoistaan käsin opastaa asemaa sopivien taajuuksien valinnassa. Myös jokaviikkoiset DX-ohjelmat kuuluvat kiinnostavimpiin, mitä radiossa voi kuulla.

Huomattavimpien ohjelmien joukkoon kuuluvat afrikaansin kielen oppitunnit, eloisasti esitetyt bantujen sadut sekä monet haastattelut tai ohjelmapätkät ajankohtaisista aiheista. Tiettyinä aikoina päivässä releoidaan myös englannin- ja afrikaansinkielisiä kotimaanohjelmia. Näitä kotimaanohjelmia, jotka sisältävät suosituksen kaupallisen ohjelman Springbok Radion, voidaan kuunnella myös suoraan tropiikkikaistoilla. Näitä ohjelmia lähetetään myös Lounais-Afrikkaan erityisesti niille varatuilla taajuuksilla.

Radio New York Worldwide

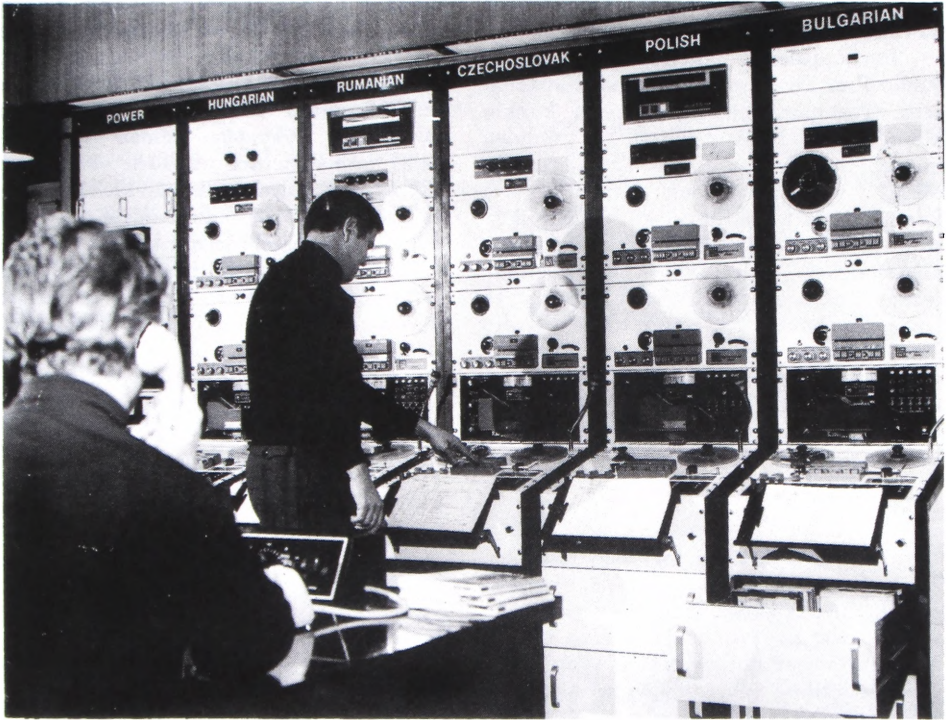
Erikoisuus lyhytaalloilla toimivien radioyhtiöiden joukossa, Radio New York Worldwide, WNYW, on erittäin harvoja englanninkielisiä kaupallisia lyhytaaltoasemia. Nykyinen asema on vain varjo edeltäjästään, jolla oli takanaan loistava historia. WNYW juontaa juurensa yhteen tunnetuimmista Yhdysvaltojen lyhytaaltoasemista. Se tunnettiin alunperin nimellä "World Radio University", joka toimi Bostonissa Massachusettsissa. Tästä nimestä, lisättyinä yhdellä kirjaimella, joka saatiin lauseesta "... for the Listeners", saatiin kutsukirjaimiksi WRUL. Radio Bostonina WRUL oli yksi alkuperäisistä miehitetyn Euroopan asukkaiden vapauden äänistä toisen maailmansodan aikana. Juuri WRUL välitti Norjan kauppalaivastolle valtamerille varoituksen siitä, että Saksan sotakoneisto oli miehittänyt Norjan. Saksalaisten miehityskohteita olivat Norsk Rikskringkastingin, Norjan Radion, lyhytaaltolähettimet, ja

miehitys suoritettiin niin nopeasti, ettei kuuluttajilla ollut aikaa varoittaa kansainvälisillä vesillä olleita norjalaisia laivoja olemaan palaamatta Norjaan, arvokkaan laivaston ollessa joutumassa saksalaisten miehitysjoukkojen käsiin. WRUL ryhtyi lähettämään norjaksi ja toisti jatkuvasti varoituksia norjalaisille merikapteenneille, etteivät he palaisi kotimaahansa. Tuloksena tästä oli, että useimmat norjalaiset laivat purjehtivat brittiläisiin satamiin ja asettuivat liittoutuneiden käytettäväksi.

Nykyään Radio New York Worldwiden omistaa Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkko (mormonit). Päinvastoin kuin kaksi muuta yhdysvaltalaisista itsenäistä lyhytaaltoasemaa, (KGEI San Franciscossa ja WINB Red Lionissa), WNYW lähettää vain muutamia tunteja uskonnollista ohjelmaa ja käyttää suurimman osan ohjelma-aikaansa viihteeseen, uutisiin ja ohjelmiin suoraan Columbia Broadcasting Systemin kaapeleista.

Amerikkalaiset lyhytaaltoasemat soittavat ohjelmissaan runsaasti musiikkia – jazzia, poppia ja jopa rockia. WNYW:n "Worldwide Hit Parade" ohjelman juontaa Les Marshak.

Radio Free Europan tarkkaamo, josta käsin voidaan seurata kaikkien viiden eri kielen lähetysten kulkua.

Radio Free Europe

Radio Free Europan toimintaa johtaa Radio Free Europe Committee, Inc. New Yorkissa, ja sen Euroopan päämaja sijaitsee Münchenissä. Ensivaikutelmasta huolimatta Radio Free Europe ei suuntaa lähetyksiään Neuvostoliittoon, vaan jättää tämän tehtävän Radio Libertylle, jolla on päämajansa samassa Länsi-Saksan kaupungissa.

Radio Free Europan kaikki lähetykset on tarkoitettu Bulgarian, Tšekkoslovakiaan, Unkariin, Romaniaan ja Puolaan. Kussakin tapauksessa ohjelmat lähetetään asianomaisen maan kielillä. Kolme pääohjelmaa ovat puolan-, tsekin- ja unkarinkieliset ohjelmat, joista kutakin lähetetään keskeytyksettä lukuunottamatta lyhyttä ohjelma-
taukoa Euroopan keskiyöllä.

Radio Free Europan käyttöön ottamia menetelmiä kuuluvuuden varmistamiseksi kohdealueilla on kahden eri lähetinpaikan käyttö Länsi-Saksassa sekä lyhytaaltoasema Portugalissa Euroopan äärimmäisellä läntisellä reunalla. Portugalin asemapaikastaan käsin Radio Free Europe voi käyttää hyväkseen korkeampia yleisradiotaajuuksia 19, 16 ja 13 metrin kaistoilla lähes häiriöttömään vastaanottoon Keski- ja Itä-Euroopan kohdealueillaan.

Radio Free Europe on aina kärsinyt häirinnästä. Radio Free Europan häirinnän voimakkuus on mittapuu, jolla voidaan mitata kylmän sodan kulloistakin tilannetta. Silloinkin kun Voice of American ja BBC:n häirintä oli lakannut, Radio Free Europan häirintä usein jatkui vähentymättömänä tai jopa voimistuneena, kun

häärintälähettämiä vapautui VoA:n ja BBC:n häärintätoiminnasta.

Eurooppalaiset kuuntelijat pitävät Radio Free Europan ohjelmistoa tasapainoisena. Tutkimusryhmät perehtyvät kunkin kohdemaan, Neuvostoliiton ja muiden maiden tapahtumiin, ja työskentelevät Münchenin päämajassaan laatien teräviä kommenttejaan Itä-Euroopan maiden sisäisistä tapahtumista. Poliittista ohjelmistoa täydennetään monin suosituin ohjelmoin, joissa soitetaan jazzia ja kaikenlaisia länsimaista musiikkia. Viime vuosina Radio Free Europan musiikkiohjelmia on modernisoitu, ja ne saavuttavat laajemman kuuntelijakunnan kuin koskaan ennen Itä-Euroopan nuoremman sukupolven keskuudessa.

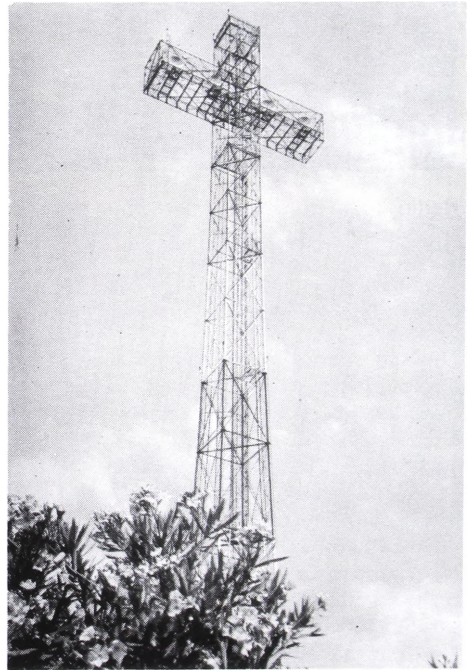
Radio Vaticana

Oltuaan aikanaan muiden asemien aiheuttamista häiriöistä kärsivä, heikko-tehoinen ja laitteistoitan vanhanaikainen yleisradioasema, joka toimi ahtaissa tiloissa Vatikaanissa, Radio Vaticana, Vatikaanin Radio, toimii nykyään Santa Maria di Galerian enklaavissa, Italian alueen täydellisesti ympäröimänä. Uudet suurtehoiset lähettimet olivat ulkomaisilta katolisilta, erityisesti Australiasta ja Uudesta Seelannista, saatu lahja.

Tietoisena monien muiden kansainvälisten yleisradioasemien tapaan transistoriradiota käyttävien kuuntelijoiden lukumäärän kasvusta Afrikassa, Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa Vatikaanin Radio nykyään suuntaa voimakkaita lähetyksiä Afrikkaan, Intiaan, Kiinaan, Japaniin, Filippiineille ja moniin muihin maihin. Lukuisia muitakin ohjelmia on otettu mukaan tyyliään ja kieleltään sellaisina, että ne vetoavat ei-länsimaiseen kuuntelijakuntaan. Englannin- ja ranskankielisiä ohjelmia on pirstetty, ja Itä-Euroopan maiden kielten lähetyksillä — jotka aikanaan olivat voimakkaan häirinnän kohteina — on huomattava suosio näillä alueilla.

Useimmat Vatikaanin Radion ohjelmat ovat kestoltaan melko lyhyitä (15–30 minuuttia) ja sisältävät uutisia ja muita

ohjelmia hämmästyttävän monilla kielillä, minkä lisäksi on säännöllisiä uutislähetyksiä latinaksi. Vatikaanin Radio on jopa palkannut palvelukseensa kielitieteilijäraadın "keksimään" uusia latinankielisiä sanoja kuvaamaan nykyajan elämän käsitteitä. Nämä latinankieliset uutislähetykset siten välillisesti elävöittävät latinan kieltä, mitä ei ole tapahtunut satoihin vuosiin. Kylmän sodan aikana nämä latinankieliset lähetykset olivat katolisen papiston kanavana Vatikaaniin, kun maan kielillä lähetettyjen ohjelmien kuuntelu oli joko mahdotonta (häirinnän vuoksi) tai kiellettyä tai molempia. Ei-eurooppalaisten kielten joukossa ovat nykyään käytössä Vatikaanin Radiossa arabia, amhara, kiina, hindi, japani, tamili ja malajalam.

Vatikaanin Radion antenni on ristinmuotoinen.

Harvinaisia asemia metsästettäväksi

Kaikki edellä esitellyt asemat kuuluvat voimakkaimpiin ja hallitseviin asemiin lyhytaaltoasteikolla. Ne ovat vain pieni näyte kaikesta siitä, mitä saattaa kuulla. Kuuntelijan laajentaessa asemavalikoimaansa monet pienet ja harvinaisemmat asemat asettavat hänen kuuntelutaitonsa suurimmalle ja mielenkiintoisimmalle koetukselle. Kiinnostavimpiin asemaharvinaisuuksiin kuuluvat mm. seuraavat radioasemat:

Eurooppa

Albania: *Radio Kukesi* ja *Radio Shkodra*.

Azorit: *Emissor Regional dos Açores*.

Italia: *RAI*:n asema Caltanissetassa Sisiliassa.

Norja: *NRK*:n asema Tromsössä.

Portugali: *Rádio Clube Português* ja *Rádio Renascença*.

Afrikka

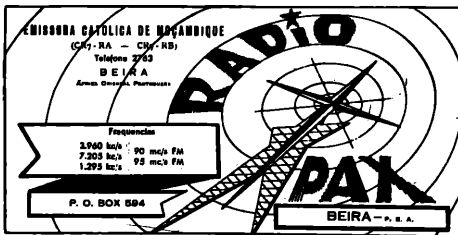
Burundi: *Radio CORDAC*.

Gambia: *Radio Gambia* Bathurstissa.

Kap Verde saaret: *Rádio Clube Mindelo*, *Rádio Barlavento* ja *Rádio Clube do Cabo Verde*.

Liberia: *ELBC*, *Liberian Broadcasting Corporation*.

Mosambik: *Radio Pax* Beirassa.

Päiväntasaajan Guinea: *Radio Ecuatorial* Batassa Rio Munissa.

Somalian tasavalta: Hargeisan asema.

Tsad: Fort-Lamyn asema.

Aasia

Etelä-Korea: *Christian Broadcasting System* Söulissä.

Etelä-Vietnam: *V.T.V.N.*:n paikalliset asemat Dalatissa ja muualla Etelä-Vietnamissa.

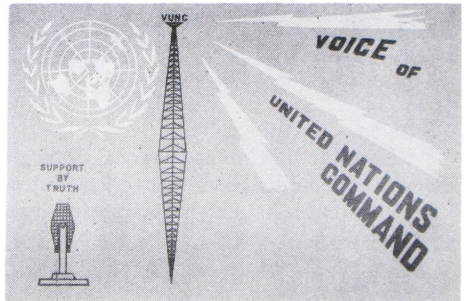
Filippiinit: lukuisat pikkuasemat.

Kashmir: *Radio Kashmirin* asemat Jammussa ja Srinagarissa.

Laos: *Radiodiffusion Nationale Lao* Vientianessa.

Malediivit: *Maldive Islands Broadcasting Service* Malessa.

Riu-kiu saaret: *Voice of United Nations Command* Okinawalla.

Taiwan: *The Voice of Righteousness*, *Police Broadcasting Station* ja *Voice of Chinese Air Force* Taipeiissa.

Thaimaa: *Thai Television Co.* ja *Ministry of Education* Bangkokissa sekä lukuisat pikkuasemat.

Oseania

Cook-saaret: *Radio Cook Islands* Rarotongassa.

Gilbertin ja Ellicen saaret: *Gilbert & Ellice Islands Broadcasting Service* Tarawassa.

Salomonin saaret: *Solomon Islands Broadcasting Service* Honiarassa.

Seurasaalet: *Radio Tahiti*.

Uudet Hebridit: *Radio Vila*.

Pohjois-Amerikka

Grönlanti: *Grönlands Radiofoni Godthåbissa.*

FACTS ABOUT GREENLAND:

It is the largest island in the world, 840.000 square miles.

The polar circle passes through it, and the climate is arctic.

It is a constitutional part of the kingdom of Denmark.

It has 45.000 inhabitants.

The main trades are fishing and hunting.

The capital is Godthåb with 7300 inhabitants.

RADIO GREENLAND

is stationed in Godthåb. Daily 8-hour programmes in greenlandic and danish, including cultural activities, news, entertainment, music etc. are broadcasted on the following frequencies:

Mediumwave: 570 kc/s (25 kW), 650 kc/s and 820 kc/s (5 kW).

Shortwave: ~~occasionally~~. 3999, 5960, 5980, and 9575 kHz,

1 kW. -

Kanada: *CBC:n* asemat St. John'sissa Newfoundlandilla ja Vancouverissa Brittiläisessä Kolumbiassa sekä muutamat yksityiset pikkuasemat.

Keski-Amerikka

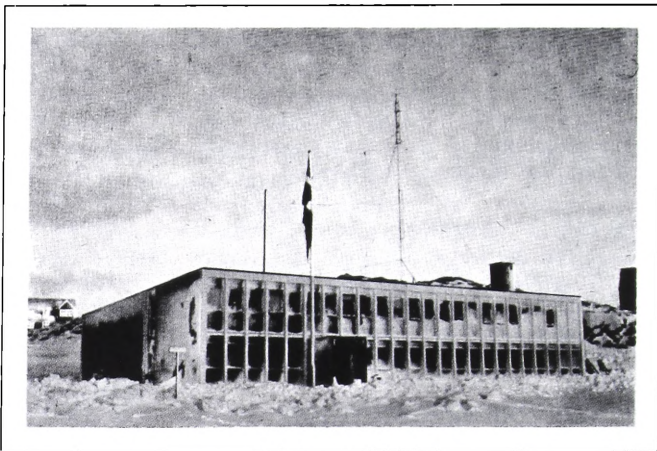
Costa Rica: *Radio Reloj* San Joséssa.

700 Kc. ONDA LARGA
6206 Kc. ONDA CORTA
94.00 Mc. FREC. MODULADA

Dominikaaninen tasavalta: *La Voz de las Fuerzas Armadas* Santo Domingossa.

Haiti: *La Voix Evangelique* ja *Radio Citadelle* Cap-Haïtienissa.

The radiohouse in Godthåb

Martinique: *O.R.T.F.* Fort-de-Francessa.

Meksiko: *Emisora Casa de la Cultura* Guadalajarassa.

Panama: *La Voz del Barú* Davidissa.

Etelä-Amerikka

Falklandin saaret: *Falkland Islands Broadcasting Service* Stanleyssä.

Guayana: *Radio Demerara* Georgetownissa.

Paraguay: *Radio Encarnación* ja maan muut asemat.

Z.P.5, Z.P.A.5
RADIO ENCARNACION

TELÉFONOS: { DIRECCIÓN: 610
ADMINISTR.: 345

ENCARNACION
REPÚBLICA DEL PARAGUAY

Surinam: *S.B.C.* Paramaribossa.